

ת"ד 1463/05/12 - מדינת ישראל נגד חיים פלק

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

09 נובמבר 2014

ת"ד 1463-05-12 מדינת ישראל נ' פלק

בפני כב' השופט עופר נהרי
בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

חיים פלק
ע"י ב"כ עו"ד מנחם שויד

הכרעת דין

בפתחה של הכרעת הדין ייאמר כי נמצא לזכות מחמת הספק את הנאשם מעבירות של אי ציות לתמרור 302 ונהיגה בקלות ראש, ולהרשיעו תחת זאת (בהינתן קיום תנאיו של ס' 184 לחסד"פ) בעבירה על תקנה 64(ב)(2) לתקנות התעבורה (המפרטת חובות נהג רכב היוצא מ"חצרים" ל"דרך") וכן בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות בניגוד לתקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה.

רקע:

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של אי ציות לתמרור ב-37 (היום תמרור 302) כעבירה על תקנה 64 (ד) לת"ת בקשר עם סעיף 38 (2) לפק' התעבורה וכן עבירה של נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62 (2) לפק' התעבורה בקשר עם סעיף 38 (2) לפק' התעבורה.

בפרק העובדות אשר בכתב האישום נטען שהנאשם נהג במכונית מתוצרת "טיוטה" ויצא עם מכוניתו זו מחניית בית ופנה מימנה להשתלב ברחוב גוש עציון אשר בגבעת שמואל. בהמשך נטען בכתב האישום כי ביציאה מהחניה הנ"ל היה מוצב בימין הדרך בכיוון נסיעת הנאשם תמרור ב- 37 (היום כאמור תמרור 302) שהוראתו "עצור ותן זכות קדימה לתנועה בדרך החוצה".

עוד נטען כי אותה שעה נהג של רכב מתוצרת "מאזדה" נע עם מכוניתו ברח' גוש עציון מכיוון מזרח לכיוון מערב, מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשם, והתקרב למקום האמור. כמו כן נטען כי באותה שעה חנה רכב מתוצרת "מרצדס" בבעלות אדם שלישי ברח' גוש עציון מול היציאה מהחניה בנתיב הנגדי וכי הנאשם, שנהג כאמור ב"טיוטה", נהג בקלות ראש לא נתן עפ"י הנטען תשומת לב מספקת לדרך, נכנס לרחוב מבלי שנתן זכות קדימה לרכב המאזדה, פגע ברכב המאזדה והדף אותו אל עבר רכב המרצדס שכאמור חנה במקום.

נטען לבסוף בפרק העובדות כי כתוצאה מהתאונה נחבל נהג המאזדה וניזוקו שלושת כלי הרכב: הטיוטה, המאזדה והמרצדס.

בישיבת ההקראה שהתקיימה כפר הנאשם באחריותו לתאונה.

הנאשם הכיר בהתרחשות התאונה ובתוצאותיה.

הנאשם הכיר באותה ישיבה בקיום התמרור בכיוון נסיעתו וכן בכיווני הנסיעה שתוארו בכתב האישום.

הנאשם בחר לפרט כי בכביש חנה רכב מסחרי גבוה אשר הסתיר לו (לנאשם) לדבריו את שדה הראיה.

הנאשם ויתר על חקירת הרופא שערך את התעודה הרפואית באשר לנהג המאזדה שנפגע.

לנוכח הכפירה נקבע התיק להוכחות.

לציין כי במהלך דיון ההוכחות ורק לאחר שהסתיימה זה מכבר הצגת ראיות התביעה וכבר החלה שמיעת פרשת ההגנה, ביקשה ההגנה לחזור בה מהודאת הנאשם בסעיף 2 לעובדות כתב האישום שענינו "תמרור העצור" ותקפותו.

מטעם המאשימה העידו בתיק זה העדים הבאים:

הבוחן המשטרתי מר נועם לוי (ע.ת.1) אשר במסגרת עדותו הוגשו: חוו"ד מומחה (ת/1), תרשים (ת/2), סקיצה (ת/3), מפה ותצלום אוירי (ת/4, ת/5), הודעת נאשם (ת/6) וסקיצה שנערכה בהנחיית הנאשם (ת/7).

האזרח מר אשר אוקנין (ע.ת.2) שהינו בעליו של רכב ה"מרצדס" שניזוק עת היה מצוי בחניה בצד הדרך.

האזרח מר חנניה בוזגלו (ע.ת.3) שהינו נהג רכב ה"מאזדה" המעורב ואשר במסגרת עדותו הוגשה (בהסכמה) התעודה הרפואית על שמו מביה"ח בלינסון (ת/8).

עוד הוגשה מטעם התביעה ולבקשתה, סקיצה שערך הנאשם לבקשת התובע במהלך חקירתו הנגדית של הנאשם בעדותו בבית המשפט (ת/9).

מטעם ההגנה העידו בתיק זה העדים הבאים:

הנאשם, מר חיים פלק (ע.ה.1), אשר במסגרת עדותו הוגשו תצלומים שצילם לאחר התאונה (סומנו נ/1 עד נ/10), וכן מכתב שכתב הנאשם לעיריית גבעת שמואל (נ/11).

הגב' שלי מירקו (ע.ה.2) שהינה רכזת ועדת תנועה מקומית בעיריית גבעת שמואל אשר במסגרת עדותה הוגש מסמך בנושא תמרור שהוגדר על ידה במסמך זה כתמרור 304 (לא 302) ביציאה מבית מס' 7 ברח' גוש עציון בגבעת שמואל (המסמך סומן נ/12).

מר עמיאל יצחק (ע.ה.3) אשר הגיש חוות דעת מומחה מטעם ההגנה (נ/13).

התביעה סיכמה בעל פה כמבוקשה. ההגנה סיכמה בכתב כמבוקשה.

תמצית הכרעת הדין:

מסקנתי לאחר מתן הדעת למיכלול שהובא בפני הינה שהאחריות לתאונה הינה לפתחו של הנאשם וכי אף אם תאמר שלנהג המאזדה המעורב תרומת רשלנות, אין בה בזו האחרונה כדי לנתק את הקשר הסיבתי המשפטי בין רשלנות הנאשם לבין ההתרחשות התאונתית.

מצאתי כי הנאשם כשל במילוי חובותיו עת יצא עם מכוניתו מחניון ונכנס לכביש וכשל גם בנהיגה חסרת זהירות.

על אף שבשל עיתוי השינוי בהודאת ההגנה לענין התמרור לא ניתנה למאשימה הזדמנות להתמודד עם השינוי המאוחר הנ"ל אשר בעמדת ההגנה (שינוי שהגיע כאמור רק לאחר סיום הצגת ראיות התביעה) יזוכה הנאשם, מחמת הספק, מעבירה של אי ציות לתמרור 302 ובהקשר לכך מעבירה על תקנה 64 (ד) לת"ת.

כמו כן, וגם כן מחמת הספק בלבד, מצאתי לקבוע כי בשים לב למיכלול הנסיבות ראוי לזכותו מעבירה של נהיגה בקלות ראש.

לנאשם, שהיה מיוצג אף עוד בטרם שמיעת הראיות בתיק וכן היה מיוצג גם בכל מהלך ניהול המשפט, ניתנה, כך אני סבור, בשים לב למהות המחלוקת ולנושא, הזדמנות סבירה להתגונן (לשון סעיף 184 לחסד"פ) גם ממילא ביחס לאשמה בעבירות לענין הפרת חובות נהג ביציאה מחצרים ולענין נהיגה חסרת זהירות.

בשים לב לעובדות שהוכחו בפני, אני קובע כאמור כי דין הנאשם להרשעה בתיק זה בעבירות על תקנות 64 (ב) (2) ו-21 (ג) לתקנות התעבורה.

נימוקיה המפורטים של הכרעת הדין:

לא היתה מחלוקת בפי ההגנה על כי הנאשם יצא עם מכוניתו מחניון בנין משרדים הנקרא "בית דוידוף" (ראה נ/12).

לא היתה גם מחלוקת בפי ההגנה כי הנאשם נכנס עם מכוניתו לכביש, לדרך החוצה, והכוונה לרחוב גוש עציון שהוא רחוב דו סטרי, וכן לא היתה מחלוקת שבמקום בו התרחש האירוע, לאורך הרחוב, מצוי קו מקווקו המפריד בין שני הנתיבים.

יש לדעת כי לנהג היוצא מחניה או מחניון לתוך כביש יש חובות כלפי התנועה הנעה בכביש החוצה אשר אליו הוא מבקש

להיכנס, וזאת בין אם יש תמרור בכיוון נסיעתו ובין אם לאו.

בסימן ט' לתקנות התעבורה (שנושאו "זכות קדימה") קובע המחוקק - בתקנה 64(ב)(2) את חובותיו של נהג במקרה של יציאה מחצרים או מחניה וכניסה לדרך.

וכך מורה המחוקק בתקנה 64(ב)(2) לתקנות התעבורה:

" נהג רכב היוצא מחצרים, מדרך גישה, גישה לבית, מתחנת דלק, מתחנת שירות, ממוקום חניה לכלי רכב וכיוצא באלה, או מכל מקום שאינו דרך, והוא עומד להיכנס לדרך או לחצותה - יאט ויתן זכות קדימה לכלי רכב המתקרבים באותו כביש לפני שייכנס לכביש".

הנה כי כן, אף אם תהא התעלמות מדבר קיום תמרור "העצור" שהיה במקום (לנוכח העדות ולמכתב מעיריית גבעת שמואל - עדות ע.ה.2 והמסמך נ/12- מן הטעם שלא נמצא הבסיס החוקי להצבתו שם) עדיין אין פירוש הדבר שלנאשם היה דרור להיכנס מחניון הבניין לתוך הכביש שלפניו אשר בו ביקש הוא להשתלב, מבלי שיתן זכות קדימה לכלי רכב באותו כביש.

ובמילים אחרות: אף אם תונח בצד עדותו של הנאשם עצמו בת/6 על כי הוא היה ער לכך שמוצב במקום מה שנחזה בעיניו (כך אף עפ"י גירסתו שלו) כתמרור "עצור" לכל דבר ועניין, ויונח בצד שלט "תמרור" זה כאילו לא היה (בשל אי מציאת הבסיס החוקי להצבתו ובשל כך גם דבר שאלת תקפותו של התמרור) עדיין כאשר בוחנים את היבטיה של שאלת האחריות לתאונה בתיק זה - יש לשים לב שממילא מכח תקנה 64 (ב) חובה היתה על הנאשם ליתן זכות קדימה לתנועה בדרך החוצה.

אגב, כלל הדרך לפיו בהעדר תמרור נתונה זכות הקדימה לרכב הבא מימין איננו נמנה כאן על ידי וזאת לנוכח כך שאין עסקינן ב"צומת" עפ"י הגדרתו.

נמצאת אומר לפיכך כאמור שמכח תקנה 64(ב) חייב היה הנאשם ליתן " זכות קדימה לכלי רכב המתקרבים באותו כביש לפני שייכנס לכביש".

וכלום היה רכב המאזדה המעורב בגדר רכב המתקרב באותו כביש?

מסתבר מן העדויות - לרבות מעדותו של הנאשם עצמו - כי התשובה לכך היא כן.

בהקשר זה אני נותן אמון בעדות נהג המאזדה על כי כניסת הנאשם עם רכבו לכביש היתה במפתיע ובקירבה כזאת שלא היה בידיו (בידי נהג המאזדה) לעצור.

בכל הכבוד, עדות זו בדבר סמיכות הזמנים והקירבה מתיישבת גם עם עדותו של הנאשם עצמו (הימנה ביקש הוא לחזור לכשנוכח ככל הנראה, בכל הכבוד, בהמשך כי דבריו בעדותו אינם משרתים את עניינו) לפיה "בשניה שעברתי את הרכב שהסתיר לי, פגע בי בעוצמה חזקה רכב שהגיע בנתיב הנגדי וכך נוצרה התאונה." (ציטוט מעדות הנאשם בעמ' 4

17 שורות 15-16 לפרוטוקול 10/6/14). (ההדגשה שלי, ע.נ.).

בוחן התנועה המשטרתי מצא כי אף בהינתן כלי רכב חונים במקום, שדה הראיה לנאשם ימינה (כיוון הגעת המאזדה) היה 50 מטרים לפחות ואף יותר, מקו כלי הרכב החונים.

מנגד, מומחה ההגנה סבר כי עסקינן בשדה ראייה של 23 מטרים ימינה בלבד.

כך או כך, באם הוגבל שדה הראיה של הנאשם חובה היתה עליו לנקוט זהירות יתרה ולהתקדם עקב בצד אגודל ולנוע בקשת צרה ולא רחבה - וזאת להבדיל ממה שעשה - ואני נותן אמון בהקשר זה בעדות נהג המאזדה על כי יציאתו של הנאשם עם מכוניתו לתוך הכביש אל מעבר למכונית המסחרית החונה נעשתה במהירות.

וזאת יש לשים לב: הנאשם העיד כי לא הוא ראה את המאזדה בשום שלב עד לפגיעה.

העיד הנאשם: "לראשונה הבחנתי ברכב רק בזמן המכה" (עמ' 2 שורה 41 לת/6).

עוד אגב מציין הנאשם (בת/6) כי מזג האוויר היה דווקא נאה, הראות טובה, אור יום, וכביש יבש.

העובדה שהנאשם לא ראה את רכב המאזדה בשום שלב (ונזכיר כי הנאשם היה במהלך פניה ימינה, ורכב המאזדה הרי הגיע מימין) אומרת דרשני באשר למהירות תנועתו של הנאשם למרות ההסתרה שהיתה לו בשדה הראיה - הסתרה אשר הצריכה חובת תנועה איטית מצידו - וגם אומרת דרשני לגבי מידת חוסר תשומת ליבו של הנאשם לנעשה בכביש אשר אליו הוא נכנס.

וזאת יש גם לשים לב: תקנה 64 (ב) (2) איננה מבחינה בין כלי רכב המגיעים משמאל או המגיעים מימין בכביש אשר אליו נכנס נהג שיוצא מחניון או מחצרים.

התקנה מורה לאותו נהג ליתן זכות קדימה לכלי רכב המתקרבים באותו כביש, טרם ייכנס הוא לכביש.

נהיגתו של הנאשם באירוע זה התבטאה באי מתן זכות קדימה ובנהיגה בחוסר זהירות. זו היתה הורתו של האירוע התאונתי הנ"ל, ואם אינך אומר כך - כאילו אמרת שדרור היה לו כביכול לנאשם להיכנס מחצרים לתוך הכביש מבלי לתת את הדעת כנדרש לנעשה באותה עת בכביש.

אף אין בידי, בכל הכבוד, לקבל את מה שנראה כגישת מומחה ההגנה בתיק זה ולפיה רשאי היה הנאשם לראות את הנתיב שאליו הוא פונה ונכנס ימינה בכביש זה כ"מבצרו" אגב התעלמות מהנעשה מימין בכביש ודינמיקת הכביש.

וכאן אני מגיע לזיכוי של הנאשם, אך מחמת הספק כאמור, מעבירה של אי מתן זכות קדימה מכוח "התמרור" ומהעבירה של נהיגה בקלות ראש, ולהרשעתו תחת זאת בעבירות האחרות שאזכרו כבר לעיל.

עולה מנ/12 כי עיריית גבעת שמואל לא היא שהציבה את ה"תמרור" שהיה מוצב במקום בכיוון נסיעת הנאשם.

לו היתה ההגנה כופרת בחוקיות התמרור טרם סיום פרשת התביעה וטרם הכריזה התביעה "אלה עדיין" ייתכן, אולי, שיכולה היתה התביעה להתמודד עם הנטען לגבי דבר החוקיות. אין לדעת זאת.

אף על פי כן, ובהינתן דבר המסמך נ/12, ועל אף שבכל הכבוד ניכר כי עורכת המסמך מהעירייה (ע.ה.2) אף בעדותה התקשתה בכל הכבוד להתמודד לטעמי בצורה משביעת רצון עם שאלות התובע לעניין ידיעותיה בדבר מספרו של התמרור, קובע אני כי לא הוכח דבר הצבתו החוקית של התמרור שהיה מוצב בכיוון הנאשם.

זהו אם כך הרקע לזיכוי של הנאשם, מחמת הספק בנסיבות, מעבירה של אי ציות לתמרור 302 וכפועל יוצא מכך מהעבירה על תקנה 64 (ד) לת"ת בקשר לתמרור.

ובאשר לזיכוי הנאשם מעבירה של נהיגה בקלות ראש והרשעתו תחת זאת בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות יונח לטובת הנאשם שבהינתן דבר קיום הרכב המסחרי שחנה במקום ואילו ביצוע פניה ימינה בנסיבות אלה, כי התנהלותו אולי לא הגיעה לכדי נהיגה בקלות ראש בנסיבות. יהנה אם כך הנאשם מן הספק כנאשם אף במישור זה בקשר עם הלך רוחו כנהג בעת האירוע ולא יורשע בנהיגה קלת ראש אלא בנהיגה חסרת זהירות.

ובאשר לטענה בדבר תרומת רשלנות אפשרית מצד נהג המאזדה יאמרו הדברים הבאים:

בתיק זה הכיר בוחן התנועה המשטרתי בכך שאין בידו לקבוע את מקום האימפקט - שמא היה זה בנתיב לדרום, שמא היה זה בנתיב לצפון, או שמא היה זה על הקו המקווקו שבין שני הנתיבים, אלא זאת, לדברי הבוחן, רק מכוח העדויות ומכוח פרשנותו מנסיבותו כבוחן תאונת דרכים.

מנגד ביקש מומחה ההגנה להסתמך על גירסת הנאשם בביקור שערך עמו במקום בחלוף כ- 3 שנים מיום האירוע וכן על סמל שנפל ממכונית הנאשם.

אלא שלא נסתרה עדות נהג המאזדה שהנאשם בחר להזיז את מכוניתו לאחור לאחר התאונה ורק אז לצלמה.

אין בידי להכריע בתיק זה גירסתו של מי משני המעורבים - שהינם שניהם מעורבים מעוניינים - נהג הטייטה (הנאשם) או נהג המאזדה (הנהג המעורב) - לעניין מיקום האימפקט - היא הגירסה הראויה עניינית לאימוץ.

אגב, אין גם למצוא בחישובי המומחה מטעם ההגנה כל התייחסות ל"קוטר הסיבוב המינימלי" של מכונית הטייטה של הנאשם; והכוונה היא לשאלת יכולתו לבצע פניה ימינה בקוטר סיבוב שיקח בחשבון את הרכב המסחרי שחנה בימין הדרך ויקח בחשבון את גבולות הנתיב לכיוון דרום מבלי לחרוג מגבולות אלה.

בנסיבות אלה, שבהן עסקינן בדין פלילי, אצא לטובת הנאשם מנקודת מוצא, לצורך הדיון בלבד, כי האימפקט אירע אולי מעט בתוך הנתיב לכיוון דרום וזאת כסקיצת הנאשם (ת/7) כסקיצת הנאשם (ת/9) וכסימון הנאשם ע"ג נ/2.

אלא שאפילו ביציאה מנקודת מוצא דיונית שכזאת, אין הנאשם מתפרק מאחריותו לקרות התאונה.

ויוסבר:

הן עפ"י קנה המידה של תרשים הבוחן (התרשים ת/2) (קנה המידה בתרשים הוא 1:200, ובמילים אחרות - כל סנטימטר בתרשים שקול לשני מטרים במציאות) והן עפ"י עדותו של הבוחן המשטרתי בהקשר זה - שניהם לא נסתרו - נתיב נסיעת המאזדה לצפון הינו צר יותר מהנתיב הנגדי (לדרום).

אף אין מחלוקת כי בכיוון נסיעת המאזדה חנו כלי רכב (ובהם הרי רכב המרצדס).

אף אין מצופה שנהג המאזדה כי יסע כה צמוד לכלי רכב החונים מימין עד כדי שלא יקדם למשל פני סכנה שמי מנהיג כלי רכב חונים יפתח דלת הנהג (או נוסע) לכיוון הכביש.

צא ולמד אם כך שאף אם נהג המאזדה חרג מעט לנתיב לדרום בנסיבות אלה, אין פירושו שהנאשם (שיצא מחניון וביקש להיכנס לכביש) רשאי היה להתעלם כאמור מהנעשה בכביש (כל הכביש) ולהתעלם מדינמיקת הכביש (כל הכביש).

יש לזכור - במקום מסומן לאורך הכביש קו מקווקו ולא קו רצוף.

ככל שחטא - אם בכלל חטא (ואין בידי לקבוע דבר שכזה נחרצות) נהג המאזדה בחריגה מעטה (בקו מקווקו) לנתיב לכיוון דרום בנסיבות - לא מגיע מעשה זה כדי ניתוק הקשר הסיבתי בין רשלנותו של הנאשם לבין קרות התאונה.

יש לשוב ולזכור: הנאשם הוא שנכנס לכביש מחניה וחובה היתה עליו שלא לעשות זאת כעיוור.

על הנאשם היה לצפות בסבירות רבה שיתכן שאחרי הרכב המסחרי שמסתיר לו, תיתכן הגעת מכונית מתקרבת מימין, ולרבות כזאת שאולי חורגת מעט מעבר לקו המקווקו לנוכח נסיבות שאולי מצריכות זאת.

ואף זאת יש כאמור לשוב ולזכור: הנאשם לא ראה את רכב המאזדה בשום שלב.

טענות ההגנה בדבר מהירות בלתי סבירה כביכול מצד נהג המאזדה הן בכל הכבוד אך בגדר השערות שלא זכו כלל לביסוס.

הנאשם עצמו הרי לא ראה כאמור את המאזדה בשום שלב עובר למגע, ואילו המומחה מטעם ההגנה, בכל הכבוד, לא הראה כיצד מצא הוא לחשב פורנזית את מהירות נסיעת המאזדה.

אין בפני כל חו"ד שבמומחיות על כי הנזקים שאירעו בכלי הרכב (לרבות במרצדס שחלקיה יקרים מן הסתם) לא יכולה היתה להתרחש במהירות המותאמת לנסיעה בעיר ולנסיבות בידי נהג המאזדה, ואף לא מצאתי כי נשלל שגם במהירות של 20 קמ"ש, כגרסת נהג המאזדה, כך יכולים היו להיות הנזקים.

אך זאת ועוד (בהקשר זה של טענת ההגנה בדבר מהירות רכב המאזדה): בתצלומים שהגישה ההגנה עצמה נראה רכב המאזדה לאחר התאונה בסמוך מאד (מבחינת התקדמות לאורך הכביש) למקום האימפקט לו טוענת ההגנה עצמה. לא מצאתי, בכל הכבוד, בניתוחי מומחה ההגנה בחוות דעתי, התייחסות לעובדה זו עת משער הוא מהירות נסיעה גבוהה כביכול מצד נהג המאזדה.

לסיכום:

אירוע תאונתי שהורתו הפרת חובת הנאשם במתן זכות קדימה בכניסה עם מכוניתו מחניון בנין משרדים בו שהה אל תוך כביש חוצה וכן נהיגה חסרת זהירות מצידו של הנאשם.

לאור כל המנותח מזוכה הנאשם מעבירות של אי ציות לתמרור 302 ותקנה 64 (ד) לתקנות התעבורה וכן מנהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62 (2) בקשר עם סע' 38(2) לפק' התעבורה, אך מורשע (לנוכח אשר הוברר, ולנוכח כך שגם ניתנה לו בהקשר זה הזדמנות סבירה להתגונן) בעבירות של אי מתן זכות קדימה לפי תקנה 64(ב)(2) לתקנות התעבורה וכן נהיגה בחוסר זהירות בניגוד לתקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשע"ה , 09 נובמבר 2014, במעמד הצדדים